

τοῦ μαλλίου μου πολλά ἔχω νὰ λέγω, | βουρτσιζουσι, κτε-
νίζουσι καὶ νήθουσι τὸ νῆμα».

1) Καθαρίζω τι διὰ βούρτσας κοιν.: *Βουρτσιζω* τὸ
καππέλλο-τὸ φόρεμα-τὸ παλτὸ κττ. κοιν. Συνών. *βουρ-*
τσάρω. 2) Στιλβώνω τι διὰ βούρτσας κοιν.: *Βουρτσιζω*
τὰ παπούτομα. Συνών. *γυαλίζω*, *λουστράρω*. 3) Κα-
θαρίζω τὴν κάνναβιν δι' εἰδικῆς βούρτσας Κύπρ. Πόντ.
(Κερασ. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ.) Ρόδ.: *Ἐβούρτσοια τὸ καννάβ'*
Τραπ. *Ζόρικα βουρτσιεῖται ἀοῦ τὸ καννάβ'* (ἀοῦ=τοῦτο) Ὁφ.

β) Ἀποσπῶ, μαδῶ Πόγτ. (Ματζούκ. Οἰν.): *Βουρτσιζω*
τὰ μαλλία μου Οἰν. *Βουρτσιζω* τὸ κλαδὶν (μαδῶ τὰ φύλλα
του) Ματζούκ. 4) Κτυπῶ τὸ γάλα διὰ τὴν ἐξαγωγὴν
τοῦ βουτύρου *Λεξ. Αἰν.* 5) Ὀλισθαίνω, ἐκφεύγω Πόντ.
(Ἰμερ. Κερασ. Ματζούκ. Σταυρ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἀ.): *Τὸ*
μαδαίρ' ἐβούρτσιζεν ἀσ' σὸ δέρι μ' κ' ἐρροῦξεν ἀφκὰ (τὸ
μαχαίρι ἐγλίστησεν ἀπὸ τὸ χέρι μου κ' ἔπεσε κάτω)
Χαλδ. Συνών. *γλιστρῶ*, *ξεφεύγω*. 6) Μόλις προ-
βάλλω μακρόθεν ἐρχόμενος Πόντ. (Ἰμερ. Κερασ. Σταυρ.
Τραπ. Χαλδ. κ. ἀ.): *Ἐβούρτσιζεν ἀσ' σὸ ρακάν' ἀπάν'*
(ἐπρόβαλεν ἀπὸ τὴν κορυφὴν τοῦ λόφου) Ἰμερ. *Ἐβούρ-*
τσιζεν ὁ ἦλεν (=ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος) Σταυρ. || Ἄσμ.

Χριστέ μου, κὲ ἄς ἐφούρτσιζεν κἀνένας καβαλλάρις!
τὸν λόγον ἀτ'ς κ' ἐπλέρωσεν, φουρτσιζεῖ καβαλλάρις
Κερασ.

βουρτσισεᾶ ἢ, *Λεξ.* Βλαστ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ρ. *βουρτσιζω*.

Βουρτσᾶ 1, ὁ ἰδ.

βούρτσισμα τό, κοιν. *βούρτσισμαν* Πόντ. (Τραπ.
κ. ἀ.) *βούρτσιγμαν* Πόντ. (Σταυρ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *βουρτσιζω*.

1) Ἡ κρᾶξις τοῦ βουρτσισματος, ὁ καθαρισμὸς διὰ
τῆς βούρτσας κοιν.: *Τὸ βούρτσισμα τῶν φορεμάτων κοιν.*

2) Ὀλίσθησις, γλίστρημα Πόντ. (Σταυρ.) 3) Πα-
ρουσίασις, ἐμφάνισις Πόντ. (Σταυρ.): *Ἀσ' σὸ βούρτσιγμα σ'*
ἐγνώρτσα σε (ἀπὸ τὴν ἐμφάνισιν σὲ ἐγνώρισα).

βουρτσιστρα ἢ, ἀμάρτ. *βουρτσιστρα* Ρόδ.

Ἐκ τοῦ ρ. *βουρτσιζω*.

Γυνὴ ἐργαζομένη εἰς τὸ βούρτσισμα καννάβης: Ἄσμ.
Κ' ἢ πεθ-θερά της δούλιστα κ' ἐκείνη ἢ ἴδγμα βουρτσιστρα
ἐβάλαν την κ' ἐβρούτσιζεν πὸν τὸ προῖ ὡς τὸ βράδν.

βουρτσιτσα ἢ, σύνηθ.

Ἰποκορ. τοῦ οὐσ. *βούρτσα* διὰ τῆς παραγωγικῆς
καταλ. - *ίτσα*.

Βουρτσάκι 1, ὁ ἰδ., σύνηθ.: *Τὰ ἔφασ πρᾶ τὰ δόντια*
της τρῖψε τρῖψε μὲ τῆ βουρτσιτσα.

βουρτσόξυλο τό, Λευκ.—*Λεξ.* Αἰν. Βλαστ. 287 Δη-
μητρ. *βουρτσόξ'λου Θεσσ.* (Δερελ.) *Στερελλ.* (Αἰτωλ. Ἄρ-
τοτ. Λεπεν.) *βουρτσόξυλο* Ἡπ. (Πρέβ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. *βούρτσα* καὶ *ξύλο*.

1) Ξύλον εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ὁποίου προσαρμόζεται ἡ
βούρτσα *Λεξ. Δημητρ.* 2) Ξύλον μὲ δίσκον τρυπητὸν
προσηρμοσμένον κατὰ τὸ ἓνα ἄκρον, διὰ τοῦ ὁποίου
κτυποῦν ἐντὸς εἰδικοῦ δοχείου τὸ γάλα πρὸς ἐξαγωγὴν
τοῦ βουτύρου ἐνθ' ἄν.: *Τοῦ γάλα τοῦ κουπανᾶν 'ς τῆ*
βούρτσα μι τοῦ βουρτσόξ'λου Αἰτωλ. Συνών. *βούρτσα* 4.

* **βουρτσόπουλλον** τό, *φουρτσόπον* Πόντ. (Τραπ.)

Ἰποκορ. τοῦ οὐσ. *βούρτσα* διὰ τῆς παραγωγικῆς
καταλ. - *πουλλον*, δι' ἣν ἰδ. - *πουλλος*.

Βουρτσι 3, ὁ ἰδ.

ΛΕΞΙΚΟΝ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

βουρτσόσκοινο τό, ἀμάρτ. *βουρτσόσκοινο* Ἡπ.

Ἐκ τῶν οὐσ. *βούρτσα* καὶ *σκοινί*.

Κατὰ πληθ., σχοινία τὰ ὁποῖα δένονται εἰς τὸ ροδάνι.

βοῦς ὁ, Θάσ. Θῆρ. Ἰκαρ. Κάμπ. (Ἐλυμπ. κ. ἀ.)
Κύπρ. Ρόδ. Σύμ. Τῆλ. Χίος (Καρδάμ. κ. ἀ.) *βοῦ* Τσα-
κων. *βὸς* Νάξ. (Ἀπύρανθ.) *βούα* Καλαβρ. (Μπόβ.)
βοῦς ἢ, Χίος *βούα* ἢ, Καλαβρ. (Μπόβ.)

Τὸ ἀρχ. οὐσ. *βοῦς*.

Τὸ ζῷον βόδι 1, ὁ ἰδ., ἐνθ' ἄν.: Φρ. *Δίκερος εἶναι*
ὁ βὸς, ἕνας εἶναι ὁ Θεὸς Ἀπύρανθ. *Καματερὲ βοῦ* (ἐπὶ
ἀόκνων) Τσακων. *Θαρεῖ πῶς τοῦ φαγαν τὸν βοῦν του* (ἐπὶ
τοῦ λίαν ἐχθρικοῦς διακειμένου) Κάμπ. *Ἐχει τὸν βοῦν*
μέσα της (ἐπὶ κακῆς καὶ διεφθαρμένης γυναικὸς) Ρόδ.
|| Παροιμ. *Κατὰ τὸν ἄντραν τὸ σπαθί, κατὰ τὸν βοῦν*
τ' ἀλέτρι (ὅτι τὰ πάντα πρέπει νὰ εἶναι σύμμετρα καὶ ἀνά-
λογα) Κάμπ. *Ὁ βοῦς ἂν ἐν ἐλώνευκεν κὲ ὁ νεὸς ἂν ἐν*
ἐθέριζεν κ' ἡ κόρη ἂν ἐν ἐγέννα, ποτ-τέ τους ἐν ἐγέναν.
Κύπρ. *Ἐγύρσιεν ὁ γάδαρος νὰ πῆ τὸν βοῦ χειλαῖτσο* (ἐπὶ
τῶν ἐπιρριπτόντων εἰς τοὺς ἄλλους τὰ ἴδια αὐτῶν ἐλατ-
τώματα) Τῆλ. *Ἀναγιάτσε ὁ βοῦ τὸν ὄνε τζαί νι ἐπέτσε*
χειλαρᾶ (περιέπαιξεν ὁ βοῦς τὸν ὄνον καὶ τὸν εἶπε χει-
λαρᾶ, συνών. τῆ προηγουμένη) Τσακων. *Ἄλλα 'χω γώ,*
τὸ βοῦ γυρῶ (ἐπὶ τῶν ἐμμενόντων εἰς τὴν ἐπίτευξιν
τοῦ σκοποῦ των) Κάμπ. *Ὀλον τὸν βοῦν ἐφάγαμεν κ' εἰς τὴν*
οὔραν ποστάσαμεν (ἐπὶ τοῦ ἐπιτελέσαντος τὸ μέγιστον
τοῦ ἔργου, ἀποκάμνοντος δὲ περὶ τὸ τέλος) Ρόδ. *Εἶες*
μαῦρο βοῦ; — *Μῆτ' ἄσπρο μῆτε μαῦρο* (ὅτι δὲν πρέπει νὰ
ἀναμειγνύεται τις εἰς ξένας ὑποθέσεις μαρτυρῶν τι αὐτόθ.)
|| Γνωμ. *Ἄν τὰ Φῶτα φωτεινὰ καὶ τὰ Λαμπρὰ εἶν' σκο-*
τεινὰ, χαρὰ 'ς τὸν βοῦν καὶ τὸ ζευγᾶ Θῆρ. || Αἰνιγμ. *Ἐνας*
βοῦς γονατιστὸς καὶ τὸ στόμαν τ' ἀνοικτὸν (ὁ κλίβανος) Κύπρ.
Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Θάσ. Σέριφ.

βουσβουστέρα, ἰδ. *βουζβουστέρα*.

βουστάσιο τό, λόγ. σύνηθ. *βουστάσι* *Λεξ.* Βλαστ. 286.

Ἐκ τοῦ μεταγν. οὐσ. *βουστάσιον*.

Στάβλος ἀγελάδων.

βούστομα τό, Σκῦρ. Χίος — *Λεξ.* Βλαστ. 296 Δη-
μητρ. *βόστομα* Χίος

Ἐκ τῶν οὐσ. *βοῦς* καὶ *στόμα*.

Πλέγμα σακκοειδὲς τιθέμενον περὶ τὸ ρύγχος βοῶν
καὶ ἄλλων φορητῶν ζῴων κατὰ τὸν θερισμὸν καὶ τὸ
ἀλώνισμα διὰ νὰ μὴ τρώγουν τοὺς καρπούς, κημὸς. Συ-
νών. *βοζδόστομα* 2, *βουστομίδα*, *μουρίστρα*, *μού-*
ριστρο.

βουστομίδα ἢ, Κρήτ. *βοστομίδα* Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βούστομα* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.
- *ίδα*.

Βούστομα, ὁ ἰδ.

βούστροφο τό, Ἡπ. (Χιμάρ.) Κέρκ. *βούστριφο* Κέρκ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπιθ. *βούστροφος* = ὁ ὑπὸ βοῶν ἠρο-
τριωμένος.

Μέρος γῆς ὅσον δύναται νὰ ἀρόσῃ ζεῦγος βοῶν ἐν
μῆ ἡμέρᾳ. Συνών. *ζευγαρῶ*.

βουσυκεᾶ ἢ, *Λεξ.* Ἐλευθερουδ. Πρω. Δημητρ.
βουσ'κεᾶ Κεφαλλ.—*Λεξ.* Ἐλευθερουδ. Πρω. Δημητρ. *βο-*
συκεᾶ Ἀμοργ. *βουσ'κεᾶ* Τῆν. *γουσ'κεᾶ* *Λεξ.* Δημητρ.
(λ. *βουσυκεᾶ*) *ἀβουσ'κεᾶ* Ἰμβρ. *ἀβουσυκεᾶ* Κάλυμν. Κῶς
Χίος.

